

Dokument z posiedzenia

B9-0468/2022

14.10.2022

PROJEKT REZOLUCJI

złożony w następstwie oświadczenia wiceprzewodniczącego Komisji /
wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki
bezpieczeństwa

zgodnie z art. 132 ust. 2 Regulaminu

w sprawie sytuacji w Burkina Faso po zamachu stanu
(2022/2865(RSP))

Pedro Marques, Hannes Heide, Maria Arena
w imieniu grupy S&D

B9-0468/2022

**Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie sytuacji w Burkina Faso po zamachu stanu
(2022/2865(RSP))**

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje, w szczególności rezolucję z 19 grudnia 2019 r. w sprawie łamania praw człowieka, w tym wolności religijnych, w Burkina Faso¹, rezolucję z 16 września 2020 r. w sprawie współpracy UE–Afryka w zakresie bezpieczeństwa w regionie Sahelu, Afryce Zachodniej i Rogu Afryki² oraz rezolucję z 17 lutego 2022 r. w sprawie kryzysu politycznego w Burkina Faso³,
- uwzględniając komunikat Wspólnoty Gospodarczej Państw Afryki Zachodniej (ECOWAS) z 30 września 2022 r. w sprawie sytuacji społeczno-politycznej w Burkina Faso,
- uwzględniając oświadczenie przewodniczącego Komisji Unii Afrykańskiej z 30 września 2022 r. w sprawie sytuacji w Burkina Faso,
- uwzględniając oświadczenie rzecznika sekretarza generalnego ONZ z 1 października 2022 r. w sprawie sytuacji w Burkina Faso,
- uwzględniając oświadczenie Rady Bezpieczeństwa ONZ z 7 października 2022 r. w sprawie sytuacji w Burkina Faso,
- uwzględniając protokół ECOWAS w sprawie demokracji i dobrych rządów,
- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 9 marca 2020 r. pt. „W kierunku kompleksowej strategii współpracy z Afryką” (JOIN(2020) 0004),
- uwzględniając rezolucję Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) i UE z 11 marca 2021 r. w sprawie demokracji i poszanowania konstytucji w państwach UE i AKP,
- uwzględniając cele zrównoważonego rozwoju ONZ, w szczególności cel 16 dotyczący promowania pokojowych i inkluzywnych społeczeństw sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka,
- uwzględniając konstytucję Burkina Faso,
- uwzględniając Umowę o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki,

¹ Dz.U. C 255 z 29.6.2021, s. 45.

² Dz.U. C 385 z 22.9.2021, s. 24.

³ Dz.U. C 342 z 6.9.2022, s. 290.

Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej Państwami Członkowskimi z drugiej strony, podpisaną w Kotonu 23 czerwca 2000 r. (umowa z Kotonu)⁴,

- uwzględniając Afrykańską kartę na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów,
 - uwzględniając konwencję Unii Afrykańskiej w sprawie ochrony osób wewnętrznie przesiedlonych w Afryce i udzielania im pomocy,
 - uwzględniając Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z 1966 r.,
 - uwzględniając Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z 1979 r.,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że 30 września 2022 r. członkowie sił zbrojnych Burkina Faso pod przywództwem kapitana Ibrahima Traorégo dokonali zamachu stanu i obalili podpułkownika Paula-Henriego Sandaogo Damibę, który przejął władzę po zamachu stanu 24 stycznia 2022 r., w wyniku którego demokratycznie wybrany prezydent Roch Kaboré został pozbawiony władzy; mając na uwadze, że kapitan Ibrahim Traoré ogłosił, że granice Burkina Faso zostaną zamknięte na czas nieokreślony oraz że zawiesi się wszelką działalność polityczną i związaną ze społeczeństwem obywatelskim; mając na uwadze, że 2 października 2022 r. kapitan Ibrahim Traoré ogłosił ponowne otwarcie granic kraju i zniesienie godziny policyjnej;
- B. mając na uwadze, że 30 września 2022 r. ECOWAS w najostrzejszych słowach potępiła zamach stanu uznany za nieodpowiedni w czasie, gdy poczyniono postępy na drodze do przywrócenia porządku konstytucyjnego nie później niż do 1 lipca 2024 r.;
- C. mając na uwadze, że 30 września 2022 r. przewodniczący Komisji Unii Afrykańskiej potępił niekonstytucyjną zmianę rządu i wezwał wojsko do bezzwłocznego i całkowitego powstrzymania się od wszelkich aktów przemocy lub gróźb wobec ludności cywilnej, wolności obywatelskich i praw człowieka oraz do zapewnienia ścisłego przestrzegania terminów wyborów w celu przywrócenia porządku konstytucyjnego najpóźniej do 1 lipca 2024 r.;
- D. mając na uwadze, że 1 października 2022 r. rzecznik sekretarza generalnego ONZ zdecydowanie potępił wszelkie próby przejęcia władzy przez siły zbrojne, wezwał wszystkie podmioty do powstrzymania się od przemocy i do dążenia do dialogu oraz stwierdził, że Burkina Faso potrzebuje pokoju, stabilności i jedności w celu zwalczania grup terrorystycznych i siatek przestępczych działających w niektórych częściach kraju;
- E. mając na uwadze, że 2 października 2022 r. zwolennicy nowych władz wojskowych zaatakowali siedzibę ambasady Francji w Wagadugu; mając na uwadze, że w następstwie zamachu stanu kilka innych francuskich instytucji i przedsiębiorstw w tym kraju zostało zdemolowanych;

⁴ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, s. 3.

- F. mając na uwadze, że 2 października 2022 r. kapitan Ibrahim Traoré przyjął warunkową rezygnację prezydenta Paula-Henriego Damiby;
- G. mając na uwadze, że 4 października 2022 r., po spotkaniu z delegacją ECOWAS, kapitan Ibrahim Traoré wyraził zamiar przestrzegania harmonogramu przemian demokratycznych uzgodnionego między jego poprzednikiem a ECOWAS; mając na uwadze, że kapitan Ibrahim Traoré zobowiązał się również do przestrzegania międzynarodowych zobowiązań Burkina Faso, w szczególności w zakresie ochrony praw człowieka;
- H. mając na uwadze, że 7 października 2022 r. członkowie Rady Bezpieczeństwa ONZ wyrazili poważne zaniepokojenie niekonstytucyjną zmianą rządu w Burkina Faso, zwłaszcza z uwagi na poważne wyzwania w zakresie bezpieczeństwa w regionie Sahelu; mając na uwadze, że 7 października 2022 r. dekretem prezydenckim ogłoszono „assises nationales” w celu wyznaczenia prezydenta na okres przemian;
- I. mając na uwadze, że Burkina Faso nadal stoi w obliczu tragicznej sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i sytuacji humanitarnej, a prawie jedna piąta ludności kraju potrzebuje pomocy; mając na uwadze, że według Biura ONZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej od czerwca 2022 r. ponad 1,5 mln osób zostało przesiedlonych w wyniku pogarszającej się sytuacji w zakresie bezpieczeństwa w kraju, z czego ponad połowa to dzieci;
- J. mając na uwadze, że w 2017 r. rząd Burkina Faso rozpoczął proces reformy sektora bezpieczeństwa poprzez utworzenie krajowej rady obrony i bezpieczeństwa, aby zmodernizować sektor bezpieczeństwa i pokonać panującą w nim korupcję;
- K. mając na uwadze, że ludność cywilna w regionie północno-środkowym i w Sahelu stoi w obliczu codziennych gróźb przemocy ze strony niepaństwowych ugrupowań zbrojnych; mając na uwadze, że według wiarygodnych doniesień co najmniej ośmioro dzieci zmarło niedawno w Dżibo z powodu niedożywienia, gdyż miasto to od maja 2022 r. jest obleżone przez niepaństwowe ugrupowania zbrojne; mając na uwadze, że ostatni konwój, który próbował dostarczyć pomoc humanitarną do miasta 26 września 2022 r., został zaatakowany przez ugrupowania zbrojne, w wyniku czego śmierć poniosło 37 osób, w tym dziesięciu cywilów;
1. potępia dokonany przez siły zbrojne zamach stanu, który jest drugim przewrotem wojskowym w Burkina Faso w ciągu ostatnich ośmiu miesięcy; ubolewa, że działanie to jest sprzeczne z postanowieniami konstytucji tego kraju, stanowi naruszenie regionalnych i międzynarodowych zobowiązań Burkina Faso oraz podważa niedawne postępy w kwestii uporządkowanego powrotu do porządku konstytucyjnego do 1 lipca 2024 r.;
 2. domaga się powstrzymania przemocy; wzywa nowe władze wojskowe do wywiązania się z międzynarodowych zobowiązań tego kraju, w tym zobowiązań dotyczących propagowania i ochrony praw człowieka; jest nadal głęboko zaniepokojony, że wciąż pojawiają się doniesienia o naruszeniach praw człowieka;
 3. podkreśla, że niezbędne jest pilne przywrócenie porządku konstytucyjnego, w tym natychmiastowy powrót do rządu cywilnego; wzywa nowe władze wojskowe do

wypełnienia zobowiązania do przestrzegania uzgodnionego z władzami przejściowymi harmonogramu szybkiego przywrócenia porządku konstytucyjnego oraz pluralistycznych i przejrzystych wyborów do 1 lipca 2024 r.; wyraża poparcie dla obserwatorów wyborów w tym kraju;

4. wzywa wiceprzewodniczącą Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) do zaangażowania się w konstruktywny dialog ze wszystkimi stronami oraz do zaoferowania pomocy technicznej w celu ułatwienia dialogu krajowego na rzecz powrotu do rządów cywilnych;
5. wzywa nowe władze wojskowe do natychmiastowego wycofania arbitralnej decyzji o zawieszeniu wszelkiej działalności politycznej i działalności społeczeństwa obywatelskiego; wzywa nowe władze wojskowe do zaangażowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego w poszukiwanie rozwiązań wielorakich problemów kraju oraz do zadbania o to, by społeczeństwo obywatelskie było zapraszane do aktywnego i skutecznego udziału w „assises nationales”;
6. wzywa wszystkie zainteresowane strony do poszanowania wolności wypowiedzi i opinii oraz do umożliwienia dziennikarzom prowadzenia dochodzeń w warunkach wolności i bezpieczeństwa;
7. wzywa nowe władze wojskowe do przeprowadzenia szybkich, gruntownych i bezstronnych dochodzeń w sprawie wszystkich przypadków śmiertelnych i obrażeń związanych z zamachem stanu, w tym takich, do których doszło podczas grabieży i demonstracji, oraz do zapewnienia niezależnego i bezstronnego wymiaru sprawiedliwości i rozliczalności ofiar i osób, które przeżyły zamach stanu;
8. wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby zwiększyły wsparcie finansowe i pomoc humanitarną w celu zaspokojenia pilnych potrzeb ludności Burkina Faso, w szczególności potrzeb przesiedleńców i uchodźców w krajach ościennych; wzywa nowe władze wojskowe, by wspierały organizacje humanitarne w Burkina Faso i ułatwiały im pracę, tak aby zagwarantować nieograniczony dostęp pomocy humanitarnej i umożliwić organizacjom humanitarnym zaspokojenie potrzeb przesiedleńców; wyraża zaniepokojenie wpływem, który zagrożenia dla bezpieczeństwa wywierają na skuteczność pomocy humanitarnej i współpracy na rzecz rozwoju;
9. jest głęboko zaniepokojony faktem, że niestabilność polityczna i w zakresie bezpieczeństwa oraz dramatyczna sytuacja społeczno-gospodarcza i humanitarna w Burkina Faso stanowią dla grup terrorystycznych okazję do siania spustoszenia;
10. podkreśla, że terroryzm i niestabilność w całym regionie Sahelu stanowią wyzwanie oraz podważają konsolidację demokratyczną i praworządność; przypomina, że zwalczenie podstawowych przyczyn ekstremizmu i wysiłki wojskowe na rzecz przywrócenia kontroli rządowej w całym regionie mają zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia legitymacji społecznej demokratycznie wybranych rządów;
11. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, władzom Burkina Faso, sekretariatowi Grupy

Pięciu na rzecz Sahelu, współprzewodniczącym Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP–UE i Parlamentu Panafrykańskiego, Wspólnocie Gospodarczej Państw Afryki Zachodniej oraz Unii Afrykańskiej i jej instytucjom.